1000 deutsche Redensarten

Firouzeh Rafiei

۱۰۰۰ اصطلاح
رایج در زبان آلمانی
به فارسی

فیروزه رفیعی
عضو هیت علمی دانشگاه آزاد واحد تهران مرکز

شماره کتابشناسی ملی : ۲۵۶۰۰۷۵
عنوان و نام پدیدآور : ۱۰۰۰ اصطلاح رایج در زبان آلمانی به فارسی= 1000 deutsche redensarten/[مولف]
فیروزه رفیعی.
مشخصات نشر : تهران: هدف نوین، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری : ۲۴۲ ص.
یادداشت : فارسی - آلمانی.
عنوان گسترده : هزار اصطلاح رایج در زبان آلمانی به فارسی.
موضوع : زبان آلمانی -- اصطلاحها و تعبیرها -- واژه‌نامه‌ها -- فارسی
رده بندی دیویی : ۴۳۳فا
رده بندی کنگره : ۱۳۹۰۳۶۸۹PF ۴ر۷ه/
سرشناسه : رفیعی، فیروزه، ۱۳۳۸ -
وضعیت فهرست نویسی : فیپا
شابک : 978-600-92421-7-7:
شماره کتابشناسی ملی : ۲۵۶۰۰۷۵

۱۰۰۰ اصطلاح رایج در زبان آلمانی به فارسی

مولف : فیروزه رفیعی

نوبت و سال چاپ :چهارم ۱۳۹۸

شمارگان : ۱۰۰۰ نسخه

چاپ: و صحافی : هدف نوین

شابک: ۷-۷-۹۲۴۲۱-۶۰۰-۹۷۸

www.hadafnovin.com

تهران- خ انقلاب –خ نظری مابین فخررازی و دانشگاه-کوچه قدیری، پ ۱۲

٦٦٤٠٠٠٧٠

پیش گفتار

زبان آلمانی شامل تعداد زیادی از مثل ها و اصطلاحات است که در مکالمه روزمره بسیار رایج می باشد. این اصطلاحات دربسیاری از مکالمه ها کاربرد دارند، صرف نظر از اینکه در چه سطحی و درباره چه موضوعی صحبت می شود . همچنین به استثنای متن هایی که کاملا علمی هستند در بیشتر متون از قبیل گزارش روزنامه ها، تفسیرها و نامه های خصوصی مورد استفاده قرار می گیرند. نیاز مبرم دانشجویان و زبان آموزان زبان آلمانی بویژه در کلاس های گفت و شنود مرا بر آن داشت که اقدام به ترجمه کتاب 1000 deutsche Redensarten از انتشارات Langenscheid نمایم.

سعی بر این بوده است که معادل های فارسی مناسب برای این اصطلاحات جایگزین گردد. با توجه به اینکه ممکن است معادل های بهتر و مناسب تری هم وجود داشته باشد، برای ترجمه و معادل یابی این اصطلاحات از منابع معتبر فارسی مثل فرهنگ لغت دهخدا و لغت نامه آلمانی فارسی فرامرز بهزاد استفاده شده است. در پی هر اصطلاح که بصورت پر رنگ آمده است ابتدا توضیح اصطلاح به آلمانی و در مقابل آن ترجمه فارسی و یا معادل اصطلاح قرار گرفته و بعد اصطلاح موردنظر در جمله بکار گرفته شده تا نحوه استفاده و کاربرد آن واضح شود که این جمله نیز به فارسی ترجمه گردیده است.

مرتبه زبانی اصطلاح در این کتاب با کلمه ''salopp'' به معنای بیش ار حد عامیانه و یا با کلمه ''derb'' به معنای مبتذل و یا رکیک مشخص شده است تا استفاده کننده از کاربرد نابجای آن پرهیز نماید.

در اینجا وظیفه خود می دانم از انتشارات هدف نوین و جناب آقای شلیلی که چاپ این کتاب را میسر کردند صمیمانه سپاسگذاری نمایم.

فیروزه رفیعی
تهران، تابستان ۱۳۹۰
firafiei@gmail.com

Abkürzungen

اختصارات

fam = familiärer Ausdruck

j-d = jemand

j-m = jemandem

j-n = jemanden

j-s = jemandes

z. B. = zum Beispiel

ANSTALTEN

- Anstalten zu etwas treffen مقدمات کاری را فراهم کردن

Vor der Verlegung der Firma traf die Leitung bereits ihre Anstalten.

پیش از انتقال شرکت مدیریت اقدام های لازم را بعمل آورد.

ANZUG

- im Anzug sein

Etwas nähert sich: در پیش بودن

Ein Gewitter ist im Anzug. *هوا دارد طوفانی می شود.*

APFEL

– in den sauren Apfel beißen

Etwas tun, obgleich es einen schwer fällt: دندان روی جگر گذاشتن

Meine Tochter wünscht sich einen eigenen Wagen. Ich glaube, ich muss wohl in den sauren Apfel beißen und ihr einen kaufen.

دختر من آرزوی داشتن یک ماشین را دارد. من فکر می کنم باید دندان روی جگر بگذارم و برای او یک ماشین بخرم.

APRIL

- j-n in den April schicken کسی را دست انداختن

J-n zum Narren halten, indem man ihm etwas sagt, was wohl wahr sein könnte, im Augenblick aber nicht stimmt (Sitte am 1. April):
Ihr braucht euch keine Mühe zu geben. Mich könnt ihr nicht in den April schicken.

به خودتان زحمت ندهید. من را نمی توانید دست بیاندازید.

Argusaugen

- j-n mit Argusaugen beobachten چهارچشمی مواظب بودن

Wachsam und scharf beobachten; mit Augen über etwas wachen [nach dem vieräugigen Riesen Argus der griechischen Sage]:

Er beobachtet alles mit Argusaugen. *او چهارچشمی مواظب همه چیز است.*

Arm

– mit offenen Armen aufnehmen oder empfangen

Freudig willkommen heißen: کسی را با آغوش باز پذیرفتن

Bei meinem Besuch im Ausland hat man mich überall mit offenen Armen aufgenommen.

در دیدار من از خارج از کشور همه جا مرا با آغوش باز پذیرفتند.

-j-m unter die Arm greifen

J-m helfen; j-n unterstützen: زیر بال و پر کسی را گرفتن، به کسی کمک کردن(مالی)

Er hat seinem Freund finanziell unter die Arme gegriffen.

او به دوستش کمک مالی کرده است.

-j-n auf den Arm nehmen

Sich über j-n lustig machen: کسی را دست انداختن، فیلم کردن

Er ist ein Spaßvogel, der alle Leute auf den Arm nehmen will.

او آدم شوخی است و می خواهد همه را فیلم کند.

ÄRMEL

– etwas aus dem Ärmel schütteln

Etwas sofort ohne Schwierigkeit herbeischaffen oder tun können:

مثل آب خوردن و با جادو جنبل چیزی را تهیه کردن

Wo soll ich denn das viele Geld hernehmen ? Ich kann es mir doch nicht aus dem Ärmel schütteln.

از کجا من باید این همه پول را بیاورم؟ من که نمی توانم با جادو آن را تهیه کنم.

ARMUTSZEUGNIS

– sich ein Armutszeugnis ausstellen

Seine (geistige) Armut beweisen, sich eine Blöße geben:

با کاری بی لیاقتی نشان دادن، آبروی خود را بردن

Sie werden sich doch kein solches Armutszeugnis ausstellen wollen und behaupten, dass Sie das alles nicht wissen.

شما که نمی خواهید آبروی خود را ببرید و ادعا کنید که هیچ اطلاعی ندارید.

ATEM

– j-n in Atem halten

J-n nicht zur Ruhe kommen lassen: کسی را مداوم به جنب و جوش واداشتن

Diese lebhafte Kinder halten ihre Mutter den ganzen Tag in Atem.

این بچه های بانشاط مادرشان را به جنب و جوش وا می دارند.

AUGE

-mit einem blauen Auge davonkommen

Eine Gefahr überstehen und nur geringfügigen Schaden erleiden:

قسر در رفتن، جان سالم بدر بردن

Der Kaufmann ist bei dem Konkurs seiner Firma noch mit einem blauen Auge davongekommen.

در ورشکستگی کارخانه بازرگان جان سالم بدر برد.

- ein Auge zudrücken

Besonders milde urteilen, nachsichtig sein:

چشم پوشی کردن، به روی خود نیاوردن، نادیده گرفتن

Die Arbeit war nicht besonders gut ausgefallen; hätte der Professor nicht ein Auge zugedrückt, so wäre der Student in der Prüfung durchgefallen.

امتحان نتیجه خوبی نداشت، اگر پروفسور چشم پوشی نکرده بود دانشجو امتحانش را رد می شد.

- große Augen machen

Staunen: تعجب کردن ، جا خوردن

Als ich ihm von meinem Erfolg erzählte, machte er große Augen.

وقتی که از موفقیتم برای او تعریف کردم تعجب کرد.

- mit offenen Augen ins Unglück rennen

Ins Unglück laufen, obwohl man es eigentlich erkennen müsste:

با پای خود توی چاه افتادن

Anstatt sie vor dem Schwindler zu warnen, ließen sie sie mit offenen Augen ins Unglück rennen.

بجای اینکه آنها را از کلاهبرداری برحذر کنند، اجازه می دهند آنها با پای خودشان در چاه بیافتند.

- j-m die Augen öffnen

J-n über etwas Unangenehmes aufklären:

حقایق را به کسی گفتن

Über deinen so genannten Freund muss ich dir wirklich einmal die Augen öffnen.

در مورد این باصطلاح دوستت باید من یکبار حقایقی را بگویم.

BAD

– das Kind mit dem Bade ausschütten تر و خشک را با هم سوزاندن

Mit dem Wertlosen auch das Wertvolle verwenden:
Ich gebe zu, dass in der Politik nicht immer alles in Ordnung ist; aber trotzdem soll man das Kind nicht dem Bade ausschütten.
من قبول دارم که در سیاست همیشه همه چیز بر وفق مراد نیست با این حال نباید تر و خشک را با هم سوزاند.

BALL

– am Ball bleiben

Eine Sache weiter verfolgen: پشتکار داشتن

Am Ball zu bleiben ist doch sehr wichtig. *پشتکار داشتن خیلی مهم است.*

BANK

– etwas auf die lange Bank schieben

Etwas lange hinauszögern: کار امروز را به فردا انداختن، پشت گوش انداختن

Bitte schieben Sie die Arbeit nicht auf die lange Bank! Sie ist sehr wichtig für uns alle.
لطفاً اینکار را عقب نیاندازید! اینکار برای همگی ما خیلی مهم است.

- durch die Bank

Alle ohne Ausnahme: به کلی، همه، از دم

Ich habe dir Bücher, die dieses Thema behandeln, durchgesehen; sie sind durch die Bank unbrauchbar.
من همه این کتاب ها را که به این موضوع پرداخته اند، خوانده ام همه از دم بدرد نخورند.

BAR

– etwas für bare Münze nehmen چیزی را جدی گرفتن/باور کردن

Etwas, was im Scherz oder nur aus Höflichkeit gesagt worden ist, für ernst nehmen; etwas leichtfertig glauben, was man hört:

Wenn jemand zu uns sagt: „Bitte betrachten Sie mein Haus als das Ihre“, so ist das zwar sehr freundlich gemeint, doch dürfen wir es nicht für bare Münze nehmen.

اگر یکی به ما گفت: خواهش می کنم خانه من را خانه خودتان بدانید. البته که جمله دوستانه ای است اما اجازه نداریم آن را جدی بگیریم.

BÄR

- j-m eine Bären aufbinden

J-n etwas glauben machen, j-m etwas Unwahrscheinliches erzählen: برای کسی چاخان کردن

Er erzählte uns, er habe im Lotto gewonnen; aber er wollte uns damit nur einen Bärenaufbinden.

او برای ما تعریف کرد که برنده شده اما او فقط چاخان کرده بود.

BART

- der Bart ist ab (salopp)

Es ist nichts mehr zu machen: دیگه نمی شه کاری کرد، کار از کار گذشته

Wenn dieser Versuch nicht gelingt, dann ist der Bart ab und alle Arbeit ist vergebens.

اگر این آزمایش به نتیجه نرسد دیگه نمی شه کاری کرد و همه کارها بیهوده است.

– j-m um den Bart gehen

J-m schmeicheln, j-m schön tun: مجیز کسی را گفتن، از کسی تعریف کردن

Meine Tochter ging mir so lange um den Bart, bis ich ihr die Stereoanlage kaufte.

دخترم آنقدر از من تعریف کرد تا اینکه برایش رادیو ضبط را خریدم.

- einen Bart haben

Längst bekannt sein, veraltet sein: قدیمی و تکراری بودن

Das ist doch kein neuer Witz, der hat ja schon einen Bart.

این شوخی جدیدی نیست، تکراری شده.

BAUM

– er sieht den Wald vor lauter Bäumen nicht

جلوی چشم خود را ندیدن

Er sieht viele Einzelheiten, aber nicht das Wichtigste:
Was suchst du denn da herum? Die heutige Zeitung liegt doch oben auf den übrigen Zeitungen. Du siehst wohl den Wald vor lauter Bäumen nicht!

دنبال چی می گردی؟ روزنامه امروز بر روی مابقی روزنامه هاست. لابد جلوی چشمت را نمی بینی.

-Bäume ausreißen können

Sich stark und Gesund fühlen: قوی و سالم بودن

Er fühlt sich schon wieder so kräftig, als könnte er die Bäume ausreißen.
او دوباره حسابی احساس سلامتی و قدرت می کند.

BAUSCH

– in Bausch und Bogen کلاً، بطور کلی، بدون توجه به جزئیات

Ohne Einzelheiten, grob geschätzt, im Ganzen :
Er verkaufte das Warenlager in Bausch und Bogen.

او بدون توجه به جزئیات انبار را فروخت.

- "Nehmt nur mein Leben hin, in Bausch und Bogen, wie ich's führe." (Goethe)

BEIN

– mit beiden Beinen im Leben stehen واقع بین بودن

Fest im Leben stehen, praktisch und realistisch denken und handeln:
Um meinen Freund ist mir nicht bange. Er steht mit beiden Beinen im Leben und wird sich immer zu helfen wissen

در مورد دوستم من واهمه ای ندارم. او واقع بین است و خودش می داند چکار کند.

- mit einem Bein oder **Fuß im Graben stehen**

پای کسی لب گور بودن، آفتاب لب بام بودن

So krank sein, dass man wenig Hoffnung auf Genesung hat:
Ich war so krank, dass ich schon mit meinem Bein im Grabe Stand.

من آنقدر مریض بودم که پایم لب گور بود.

- mit einem Bein oder **Fuß im Gefängnis stehen**
Etwas tun, was vor dem Gesetz nicht richtig ist: خطر به زندان افتادن

Wer heute Auto fährt, der steht fast immer mit einem Bein im Gefängnis.
هر کسی که امروزه رانندگی می کند، تقریبا همیشه خطر به زندان افتادن را دارد.

- sich (k) ein Bein ausreißen به خود زحمت دادن/ندادن

Sich (nicht) sehr anstrengen; keine Mühe auf sich nehmen:
Bei der Arbeit hat er sich noch nie ein Bein ausgerissen.
توی کار به خودش زیاد زحمت نمی دهد.

- sich auf die Bein machen
(Weg) gehen: رفتن، راه افتادن

Es ist schon spät genug, wir müssen uns jetzt auf die Beine machen.
خیلی دیر وقت شده، ما دیگه باید برویم.

- sich die Beine auf die Leib stehen
Siehe STEHEN.

BEISSEN
– ins Gras beißen
Sterben: مردن

Um den alten steht es wohl schlecht; er wird bald ins Gras beißen.
حال پیر مرد چندان خوب نیست. او به زودی خواهد مرد.

BERG
– über alle Berge sein
Nicht mehr zu erreichen sein: فلنگ را بستن

Als er den Verlust merkte, war der Betrüger schon längst über alle Berge.
زمانی که او متوجه خسارت شد کلاهبردار فلنگ را بسته بود.

- über den Berg sein
Das schlimmste überstanden haben: خطر را پشت سر گذاشتن

Der Aufbau meines Geschäfts war sehr schwierig, aber jetzt bin ich über den Berg.

تاسیس شرکتم کار سختی بود اما الان خطر را پشت سر گذاشتم.

- nicht hinterm Berg halten

Seine Meinung offen sagen: عقیده خود را بی پرده و صادقانه بیان کردن

Der Professor war sehr ärgerlich und er hielt auch mit seiner Meinung nicht hinterm Berg.

پروفسور خیلی عصبانی بود و عقیده اش را بی پرده و صادقانه بیان کرد.

- j-m stehen die Haare zu Berge مو به تن سیخ شدن

J-m sträuben sich die Haare (vor Schreck, Entsetzen, Furcht):
Erzählen Sie doch nicht so schauerliche Geschichten! Da stehen ja mir die Haare zu Berge. *این داستان های وحشتناک را تعریف نکنید! مو به تنم سیخ شد.*

- goldene Berge versprechen وعده سر خرمن دادن، وعده های طلایی دادن

Etwas versprechen, was man nicht halten kann:
Er hatte ihr vor der Ehe goldene Berge versprochen, aber jetzt vernachlässigt er sie.

او پیش از ازدواج به همسرش وعده های طلایی داد اما الان نسبت به او بی توجه است.

BEST

- j-n zum Besten halten oder haben

J-n zur Zielscheibe des Witzes (Spottes) machen: کسی را دست انداختن

Glauben sie doch nicht, was er Ihnen erzählt hat! Er wollte Sie nur zum Besten halten.

چیزهایی را که او برایتان تعریف کرده است باور نکنید. او می خواسته فقط شما را دست بیاندازد.

„ *Wer sich selbst nicht zum Besten haben kann, der ist gewiss nicht von den Besten.“ (Goethe)*

- der erste Beste

Ein Beliebiger, irgendeiner: به هر کسی، به اولین نفر